

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **O. N.**, zastoupený JUDr. Karlem Sochorem, advokátem se sídlem Na Hradbách 2632/18, Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 5. 2008, č. X, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 4. 2010, č. j. 18 Cad 120/2008 – 54,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému advokátovi stěžovatele JUDr. Karlu Sochorovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 800 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Odůvodnění:

Žalobce brojí včas podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 6. 5. 2008, č. X. Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla žádost žalobce o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

Své rozhodnutí žalovaná odůvodnila tím, že podle posudku lékaře Okresní správy

sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) v Ostravě se stal žalobce plně invalidním podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění od 10. 4. 2006, avšak v rozhodném období před vznikem invalidity, tj. od 10. 4. 1996 do 9. 4. 2006 získal pouze 1 rok a 115 dní pojištění. Žalovaná v odůvodnění uvedeného rozhodnutí dodala s odkazem na § 40 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění, že pro účely podmínky potřebné doby pojištění pro nárok na plný invalidní důchod se za dobu pojištění považuje též doba vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání od 7. 3. 2005 do 9. 4. 2006.

Krajský soud v Ostravě kasační stížností napadeným rozhodnutím žalobu proti citovanému rozhodnutí žalované jako nedůvodnou zamítl.

Soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím, dávkovým spisem a posudkem o zdravotním stavu žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované tj. ke dni 17. 5. 2001, vypracovaným dne 28. 1. 2009 Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též „posudková komise MPSV“) v Ostravě.

Žalobce uplatnil žádost o plný invalidní důchod dne 20. 3. 2007. Krajský soud považoval za nespornou skutečnost, že žalobce byl v průběhu řízení ohledně jeho žádosti o přiznání plného invalidního důchodu uznán plně invalidní, a to posudkem lékaře OSSZ v Ostravě ze dne 10. 4. 2006, který datum vzniku této plně invalidity stanovil na den 10. 4. 2006. Pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce činil 70 %. Na základě tohoto posudkového hodnocení vydala žalovaná napadené rozhodnutí, kterým žádost žalobce zamítla pro nesplnění podmínky potřebné doby pojištění v rozhodném období před vznikem invalidity.

Závěry o plné invaliditě žalobce rovněž potvrdila v posudku ze dne 28. 1. 2009 posudková komise MPSV v Ostravě, a to nejen při posouzení žalobce jako plně invalidního, ale také co se týče data vzniku plné invalidity, tj. 10. 4. 2006, což je datum psychologického vyšetření žalobce, které je dokladem o těžké formě poruchy dosahující až psychotických kvalit.

Z dávkového spisu žalobce krajský soud zjistil, že dle osobního listu důchodového pojištění má žalobce v rozhodném období před vznikem plné invalidity, tj. v době od 10. 4. 1996 do 9. 4. 2006 vykázáno toliko 81 dnů pojištění (dosažených v průběhu roku 1998) a tato skutečnost vyplývá rovněž z evidenčního listu důchodového pojištění.

Krajský soud tak dospěl k závěru, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí plně invalidní, nesplňoval však druhou podmínku, nutnou pro vznik nároku na plný invalidní důchod, tj. potřebnou dobu pojištění. Ve smyslu ustanovení § 40 zákona o důchodovém pojištění má žalobce v rozhodném období před vznikem invalidity vykázáno pouze 81 dnů pojištění, přičemž s připočtením doby vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání od 7. 3. 2005 do 9. 4. 2006 má celkem vykázán 1 rok a 115 dní pojištění, jak je uvedeno v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalované. Žalobce v průběhu řízení žádnou další dobu pojištění neprokázal.

K námitce žalobce, že je stále vedeno řízení ve věci jeho žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 5. 2001, jímž žalovaná zamítla jeho žádost o částečný invalidní důchod,

krajský soud nemohl přihlédnout. Krajský soud zjistil, že žaloba žalobce v této věci byla opětovně zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Ostravě a žalobce proti tomuto rozhodnutí podal kasační stížnost. I kdyby však byl žalobci zpětně přiznán částečný invalidní důchod, nespadal by do okruhu pojištěných osob, neboť podle § 5 odst. 1 písm. t) zákona o důchodovém pojištění jsou pojištění účastni poživatelé plného invalidního důchodu z českého pojištění a nikoli poživatelé částečného invalidního důchodu. Z téhož důvody nevyhověl krajský soud návrhu, aby bylo řízení přerušeno do doby konečného rozhodnutí nároku žalobce na částečný invalidní důchod.

Z výše uvedených důvodů krajský soud podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“) žalobu žalobce zamítl.

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě napadl stěžovatel kasační stížností a uvedl, že krajský soud rozhodl na základě neúplně zjištěného skutkového stavu, pokud jako rozhodné období pro „zjištění podmínky trvání bral období od 10. 4. 1996 do 9. 4. 2006“. Stěžovatel má za to, že doba, po kterou byl účastníkem pojištění, případně mu náleželo ze zákona postavení s tím totožné, byla mnohem delší, než vyplývá ze záznamů žalované, případně počátek invalidity je třeba klást do dob podstatně dřívějších, než bylo prokázáno důkazy provedenými v rámci tohoto řízení.

Stěžovatel poukázal na skutečnost, že se již od 20. 10. 2000 domáhá přiznání částečného invalidního důchodu, o němž dosud nebylo rozhodnuto. Toto řízení se vede u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 19 Cad 224/2008, v dané věci sice již bylo rozhodnuto rozsudkem ze dne 19. 12. 2006, který však nenabyl právní moci a žalobce proti nepříznivému rozhodnutí podal kasační stížnost. Stěžovatel má za to, že již v době, kdy požadoval přiznání částečného invalidního důchodu, ve skutečnosti splňoval podmínky pro přiznání plné invalidity. Podle stěžovatele tak měl krajský soud doplnit dokazování ve smyslu tohoto tvrzení.

Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila se závěry krajského soudu.

Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížními důvody. Po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

V projednávané věci nebylo sporu o tom, že stěžovatel splňuje první z podmínek nároku na plný invalidní důchod, jímž je plná invalidita. Ta trvá od 10. 4. 2006, jak vyplývá z posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě, ke stejným zjištěním dospěla i posudková komise MPSV v Ostravě.

Relevance posouzení zdravotního stavu stěžovatele s ohledem na stupeň invalidity je ovšem závislá na zodpovězení otázky, jež je pro posouzení projednávané věci stěžejní, a to, zda stěžovatel v rozhodném období před vznikem plné invalidity získal potřebnou

dobu pojištění pro vznik nároku na plný invalidní důchod.

Podle § 39 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %, nebo je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek.

Podle § 40 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění činí potřebná doba pojištění pro nárok na plný invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let pět roků, přičemž podle odst. 2 citovaného ustanovení se potřebná doba pojištění zjišťuje z období před vznikem plné invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem plné invalidity.

Stěžovatel se narodil dne 23. 11. 1951, jde tedy ve smyslu zákona o důchodovém pojištěné o pojištěnce staršího 28 let. Na základě odborného lékařského posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě ze dne 6. 5. 2008 byl stěžovatel shledán plně invalidním od 10. 4. 2006. Dle § 40 zákona o důchodovém pojištění se potřebná doba pojištění zjišťuje z posledních deseti roků před vznikem plné invalidity, tj. v tomto konkrétním případě je obdobím rozhodným doba od 10. 4. 1996 do 9. 4. 2006. Z dávkového spisu stěžovatele Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel získal v rozhodném období, pouze 1 rok a 115 dní pojištění. Nadto stěžovatel v kasační stížnosti nespecifikoval další dobu pojištění. Stěžovatel v řízení před správním orgánem, jakož i v řízení před správním soudem, neprokázal potřebnou dobu pojištění pro nárok na plný invalidní důchod podle § 40 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, přičemž tato doba nevyplývá ani z dávkového spisu stěžovatele, nesplnil tedy jednu z nutných podmínek pro přiznání nároku na plný invalidní důchod podle § 38 zákona o důchodovém pojištění.

Nejvyšší správní soud se již ve své konstantní judikatuře k obdobné problematice vyslovil, např. v rozsudku ze dne 30. 1. 2004, č. j. 4 Ads 49/2003 - 29, dostupném na www.nssoud.cz, v němž konstatoval, že „pokud plně invalidní pojištěnec starší 28 let nezískal ke dni vzniku plné invalidity potřebnou dobu pojištění nejméně 5 roků, jež je zjišťována z posledních 10 roků před vznikem invalidity, a nezískal ji ani následně po přičtení další doby pojištění získané po vzniku plné invalidity, nárok na plný invalidní důchod mu nevznikl [§ 38 písm. a), § 40 odst. 1 a 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění].“

Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítá, že krajský soud nesprávně posoudil otázku data vzniku jeho plné invalidity. V řízení o žalobě však stěžovatel tento žalobní bod řádně nepřednesl (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Předmětná kasační námitka je nepřípustná. Ustanovení § 104 odst. 4 in fine s. ř. s. totiž brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřípustné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, zveřejněný pod č. 419/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu). K obdobnému v kasační stížnosti nově tvrzenému poukazu na vznik jeho plné invalidity již v době řízení o zamítnutí jeho žádosti o částečný invalidním důchodu ze dne 17. 5. 2001 je možno navíc uvést, že kasační stížnost proti rozsudku Okresního soudu v Ostravě č. j.

19 Ca 224/2008 - 301 ze dne 2. 2. 2010, jímž tento soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované o zamítnutí žádosti stěžovatele o částečný invalidní důchod č. 511 123 182 ze dne 17. 5. 2001, byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 73/2010 - 329, ze dne 21. 7. 2010 zamítnuta. Krajský soud správně v napadeném rozhodnutí nadto podtrhl, že pokud se stěžovatel v žalobě dovolával zhodnocení hypotetické doby částečného invalidního důchodu jako doby pojištění, pak podle § 5 odst. 1 písm. t) zákona o důchodovém pojištění jsou pojištění účastni poživatelé plného invalidního důchodu z českého pojištění a nikoli poživatelé částečného invalidního důchodu.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že stěžovateli se nepodařilo prokázat potřebnou dobu pojištění podle § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, čímž nesplnil podmínky stanovené § 38 citovaného zákona pro nárok na plný invalidní důchod. Potřebná doba pojištění nevyplývá ani z dávkového spisu stěžovatele, a proto krajský soud nepochybil, když žalobu proti napadenému rozhodnutí o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod pro nedůvodnost zamítl.

Ze všech výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě netrpí vadou způsobující jeho nezákonnost dle § 103 odst. 1 písm. a) ani d) s. ř. s, a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, správní orgán nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Ustanovenému zástupci stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti (podání kasační stížnosti) ve výši 500 Kč dle ust. § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění od 1. 9. 2006 a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 800 Kč. Vzhledem k tomu, že stěžovatele zastupoval již v řízení před krajským soudem, Nejvyšší správní soud nepřiznal advokátovi odměnu za převzetí a přípravu zastoupení. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle ust. § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu